

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Filipa Dienstbiera, soudce JUDr. Tomáše Langáška a soudkyně Mgr. Veroniky Juříčkové v právní věci žalobce: **B. U.**, zastoupený Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem, sídlem Purkyňova 6, Ostrava, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy**, sídlem Kaplanova 2055/4, Praha 4, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalované ze dne 21. 2. 2020, č. j. KRPA-62659-13/ČJ-2020-000022-ZZC, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 4. 2020, č. j. 4 A 22/2020 - 44,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalované **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**
- IV.** Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ladislavu Bártovi, advokátu, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši **3 400 Kč**. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a řízení před krajským soudem

[1] Žalobce byl dne 21. 2. 2020 po provedené pobytové kontrole zajištěn rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy (žalované), podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), za účelem realizace správního vyhoštění.

[2] Proti rozhodnutí žalované brojil žalobce u Městského soudu v Praze. Městský soud neshledal důvodnou žalobní námitku týkající se posouzení proveditelnosti účelu zajištění a žalobu zamítl. Soud aproboval postup žalované, která hodnotila otázku realizace správního vyhoštění žalobce s ohledem na závěry učiněné v řízení o žalobcově žádosti o mezinárodní ochranu.

Podklady pro posouzení možnosti realizace žalobcova správního vyhoštění považoval soud za dostačující. Situace se od vydání závazného stanoviska Ministerstva vnitra OAMP ze dne 15. 2. 2018 č. ZS40056, podle kterého je žalobcovo vycestování do Uzbekistánu možné, nezměnila. Tento závěr byl potvrzen i rozhodnutím o zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

II. Kasační stížnost

[3] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Stěžovatel nesouhlasí s posouzením žalobní námitky krajským soudem. Tvrdí, že hlavním důvodem, proč nemůže být do Uzbekistánu vrácen, je strach o život, jelikož jako neúspěšný žadatel o azyl bude pronásledován státními orgány a je pronásledován místní mafii. K této skutečnosti se soud vůbec nevyjádřil a nepovažoval ji za důležitou.

[5] Žalovaná dle stěžovatele nedostála povinnosti zhodnotit v řízení o zajištění možné překážky správního vyhoštění, k čemuž odkazuje na usnesení rozšířeného senátu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 - 150, č. 2524/2012 Sb. NSS. Stěžovatel nesouhlasí s tím, že by bylo možné tento nedostatek „omluvit“ existencí rozhodnutí ve věci azylového řízení.

[6] Závěrem stěžovatel uvádí, že na odůvodnění rozhodnutí o zajištění je třeba klást zvýšené nároky, neboť jde o omezení osobní svobody, které nepodléhá automatické kontrole soudní moci. Rozhodnutí o zajištění je prvním úkonem ve správním řízení, cizinec může pouze podat žalobu, v zařízení pro zajištění cizinců má však fakticky k dispozici pouze předmětné rozhodnutí a obsah správního spisu mu není znám.

[7] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, a je tedy projednatelná.

[9] Poté přezkoumal napadený rozsudek městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[10] Podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců platí, že *policie je oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zabájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud cizinec nevycestoval z území v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění.*

[11] Stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že žalovaná se dostatečně nevyřádala s otázkou proveditelnosti jeho vyhoštění jakožto podmínkou pro možnost zajištění za tímto účelem.

[12] Stěžovatel správně odkazuje na usnesení rozšířeného senátu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 - 150, č. 2524/2012 Sb. NSS, v němž Nejvyšší správní soud tuto povinnost rozhodujícího správního orgánu dovodil, a to s odkazem na mezinárodní závazky České republiky a čl. 15 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES o společných normách a postupech v členských státech při navrácení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (návratová směrnice), jež byla do zákona o pobytu cizinců transponována. Na rozdíl

pokračování

od stěžovatele ale Nejvyšší správní soud souhlasí s hodnocením městského soudu, který dospěl k závěru, že žalovaná své povinnosti dostála.

[13] Rozšířený senát konstatoval, že správní orgán má povinnost se zabývat v řízení o zajištění cizince možnými překážkami správního vyhoštění, předání nebo vycestování tohoto cizince v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo kdy před rozhodnutím o zajištění cizince vyšly najevo. V takové situaci je správní orgán povinen možné překážky správního vyhoštění, předání nebo vycestování cizince před rozhodnutím o zajištění cizince předběžně posoudit a učinit si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění, předání nebo vycestování cizince alespoň potenciálně možné.

[14] V případě, že by správní orgán dospěl k závěru, že vyhoštění nebude moci být realizováno, není možné z takového důvodu cizince zajistit.

[15] Dle § 179 odst. 1 a 2 zákona o pobytu cizinců vycestování cizince není možné v případě důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, hrozilo by mu tam skutečné nebezpečí. Za skutečné nebezpečí se považuje navrácení v rozporu s článkem 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, který stanoví, že nikdo nesmí být mučen nebo podrobován nelidskému či ponižujícímu zacházení anebo trestu.

[16] Stěžovatel v průběhu podání vysvětlení poté, co jej kontrolovala hlídka Policie ČR, uvedl, že nemůže vycestovat do domovského státu, neboť by ho zabila mafie. Žalovaná v rozhodnutí o zajištění uvedla, že není důvod, proč by cizinec nemohl být vrácen do země původu, v jeho případě Uzbekistánu. Otázkou hrozby smrti se již zabývalo Ministerstvo vnitra, které cizinci pravomocně neudělilo azyl. Žalovaná dodala, že stěžovatelovo tvrzení z protokolu o podání vysvětlení tak vnímá jako nepodložené a neopodstatněné, učiněné za účelem vyhnutí se nucenému vycestování z území ČR.

[17] Ze správního spisu je zřejmé, že kromě stěžovatelova obecného tvrzení o obavě o život ze strany mafie neměla žalovaná žádné indicie, které by naznačovaly, že by vyhoštění stěžovatele nemohlo být realizováno pro překážku uvedenou v § 179 zákona o pobytu cizinců či z jiného důvodu. Ministerstvo vnitra v závazném stanovisku, které bylo podkladem pro rozhodnutí o posledním ze série stěžovatelových správních vyhoštění, uvedlo, že vycestování cizince je možné.

[18] V rozsudku ze dne 16. 10. 2019, č. j. 8 Azs 55/2019 - 34, Nejvyšší správní soud uvedl, že závěry vyslovené v usnesení rozšířeného senátu sp. zn. 7 As 79/2010 nelze vykládat tak, že při jakýchkoliv (byť sebemenších) pochybnostech o možných překážkách vycestování cizince je správní orgán vždy povinen vyžádat si před vydáním rozhodnutí o zajištění cizince závazné stanovisko Ministerstva vnitra o realizovatelnosti správního vyhoštění. Taková povinnost je dána pouze tehdy, je-li před vydáním rozhodnutí o zajištění správnímu orgánu zřejmé, že by v dané věci důvody znemožňující vycestování mohly být dány. Správní orgán je proto oprávněn si sám provést předběžné posouzení takových překážek, a dojde-li k závěru, že s určitou mírou pravděpodobnosti určité překážky vycestování mohou existovat, teprve tehdy je povinen vyžádat si závazné stanovisko ministerstva ještě před vydáním rozhodnutí o zajištění za účelem správního vyhoštění. Úvaha správního orgánu o míře pravděpodobnosti a jí odpovídající postup v řízení však podléhá soudnímu přezkumu (srov. rozsudek ze dne 26. 8. 2020, č. j. 1 Azs 495/2019 - 43).

[19] Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s městským soudem, že žalovaná se s otázkou realizovatelnosti správního vyhoštění vypořádala dostatečně. Odkaz na rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany je zcela přiléhavý, neboť v rámci tohoto řízení se dle § 14a odst. 1 ve spojení s odst. 2 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, zkoumá, zda cizinci v zemi původu nehrozí nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižující zacházení nebo trestání, tedy jednání rozporné s čl. 3 Úmluvy, který definuje i skutečné nebezpečí dle § 179 zákona o pobytu cizinců,

pro něž by stěžovatel nemohl být vrácen do země původu. Z usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 11. 2019, č. j. 3 Azs 81/2019 - 33, na něž správně odkázal také městský soud, pak plyne, že ministerstvo vnitra posuzovalo v rámci řízení o mezinárodní ochraně i stěžovatelovo tvrzení o obavě z mafie a uzbeckých státních orgánů, tedy totožné skutečnosti, které stěžovatel obecně uváděl ve správním řízení, resp. v žalobě. Nejvyšší správní soud se tak neztotožnil ani se stěžovatelovou námitkou, že krajský soud se k těmto skutečnostem nevyjádřil.

IV. Závěr a náklady řízení

[20] Stěžovatel se svými námitkami neuspěl. Jelikož Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí ani z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[21] O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel ve věci neměl úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalované, které by jinak jakožto úspěšnému účastníkovi právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, pak v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

[22] Stěžovateli byl usnesením městského soudu ze dne 27. 3. 2020, č. j. 4 A 22/2020 - 24, ustanoven zástupce Mgr. Ladislav Bárta, advokát. Hotové výdaje a odměnu za zastupování platí v takovém případě stát (§ 35 odst. 10 a 120 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud přiznal zástupci odměnu za jeden úkon právní služby, spočívající v podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5 téže vyhlášky], k čemuž náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 téže vyhlášky). Celkem tedy odměna ustanoveného zástupce činí částku ve výši 3 400 Kč, jež mu bude vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. října 2021

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu